



## တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်

လါမ့ၤ ၆ သီ, ၂၀၂၆ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 25-420+447-D1

### ဖုၣ်အုၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ် - ကီၢ်ပယါသုးတၢ်ခးလီၤတၢ်လၢကဘီယုၤဒီး တၢ်ခးလီၤတၢ်လၢကျိဖးဒိၣ်အယိ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤဒီးတၢ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိး ဖဲတန့ဆါကီၢ်ဆၣ် (လါစဲးပထုဘၢၣ် တုၤ လါဒိၣ်စဲးဘၢၣ် ၂၀၂၅ နံၣ်)

တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်တဘျီအံၤပာ်ဖျါဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲတန့ဆါ (နဘူ) ကီၢ်ဆၣ်, ဖုၣ်အုၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်, စးထီၣ်လၢလါစဲးပထုဘၢၣ်တုၤ လါဒိၣ်စဲးဘၢၣ် ၂၀၂၅ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါစဲးပထုဘၢၣ် ၂၀၂၅ နံၣ်, သဝီဖိတဖၣ်လၢအိၣ်လၢကီၢ်တရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒုပုၣ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ် တဖၣ်ဘၣ်လဲၤဃုာ်အိၣ်ကဒုကွဲာ်ဝဲလၢတန့ဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖုၣ်အုၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် ဒိဖျါကီၢ်ပယါသုးတၢ်ခးလီၤတၢ်လၢ ကျိဖးဒိၣ်အယိ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါစဲးပထုဘၢၣ် ၁၀ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ် ကီၢ်ပယါသုးဟဲတုၤလီၤဝဲမ့ၢ်ပိၤလၢလီၤကဝီၤသဝီဖိတဂၤအစံာ်ပျီပှၤ ဖဲထံာ်ဘျီကရူာ်န့ၣ်ဒီး ဘၣ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤဝဲ အတၢ်ညါအိၣ်ဖျိးအိၣ်လီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၁ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤ န့ၣ် ပယါသုးဟဲတုၤလီၤမ့ၢ်ပိၤလၢကဘီယုၤ ဖဲအအ--- သဝီ, ထံဖိကီၢ်ကရူာ်ဒီး ဘၣ်အူထီၣ်ဝဲကျးလွံၤဖျါဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲသီခါဖျါ အတၢ်ညါထီၣ်တဖျါန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၢ်အမဲာ်ညါဘၣ်ဒိဟးဂီၤစ့ၢ်ကီၢ်ဒဲးကွဲာ်န့ၣ်လီၤအလီၤတတီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၁၃ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ် ပယါသုးဟဲတုၤလီၤမ့ၢ်ပိၤလၢကဘီယုၤဖဲ အဘ--- သဝီပှၤ, နီၣ်က့ၣ်ကရူာ်ဒီး ဘၣ်ဒိဟးဂီၤဝဲသဝီဖိတဂၤ အဟံာ်တဖျါ ဒီး ဘၣ်ဒိဟးဂီၤစ့ၢ်ကီၢ် ရီၤဘၣ်ထုၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢတန့ဆါ, မ့ၢ်ထုၣ်အဆၢကတီၢ် ကီၢ်ပယါသုး ဟဲခးလီၤတၢ်လၢကဘီယုၤ အသီတဘျီဖဲ အဆ--- သဝီပှၤ, နီၣ်က့ၣ်ကရူာ်ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤလီၤပိၤကွဲာ်ဝဲသီခါဖျါတဖျါဒီး ဘၣ်ဒိ ဟးဂီၤစ့ၢ်ကီၢ် သီခါဖျါတၢ်ညါထီၣ်ယဲာ်ဖျါ ဖဲလၢအဘူးန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဒိၣ်စဲးဘၢၣ် ၇ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ်ကီၢ်ပယါသုး ခးလီၤတၢ်လၢကျိဖးဒိၣ် (၈၁ မမ) ဖဲအဒ--- သဝီပှၤ, ထံာ်ဘျီကရူာ်ဒီး ဘၣ်ဒိဟးဂီၤဝဲဟံာ်ခဲဖျါဒီးသဝီဖိ အသီလုၣ်ယီၤသၢ ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိဖျါလၢတၢ်ခးလီၤတၢ်လၢကဘီယုၤဒီးတၢ်ခးလီၤတၢ်လၢ ကျိဖးဒိၣ်အယိဒုသဝီပှၤအပူၤတၢ်ဘၣ်ပတုၤကွဲာ်ဝဲကီၢ် ဒီးသဝီဖိသ့တဖၣ်ဘၣ်ပာ်တုၤကွဲာ်ဟံာ်ဃီဒီးဘၣ်ဃုာ်အိၣ်မ့ၢ်ကွဲာ်ဝဲဒုန့ၣ်လီၤ.<sup>1</sup>

<sup>1</sup> တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်ဖဲ လါစဲးပထုဘၢၣ်ဒီး လါဒိၣ်စဲးဘၢၣ် ၂၀၂၅ နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ် အိၣ်လၢ လီၤကဝီၤပှၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲ ဖုၣ်အုၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအိၣ် လၢကညီဂွံဝီခွဲးယာ်ကရူာ် (KHRG) လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟံာ်ခိၣ်ဖဲခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၤကဝီၤပှၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤတုၤဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၤကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအိၣ်လၢအဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအထီၣ်အိၣ် ဖဲပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒုၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်ဟးဖျါးအါထီၣ်လၢဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤ

ဖဲလါစဲးပထုဘၢၣ် ၂ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်, ဖဲဂီၤခီ ၆ န့ၣ်ရံၣ်အကတီၢ် ကီၢ်ပယီၤသးခးလီၤတၢ်လၢကျိဖးဒိၣ် ဖဲဘည--- သဝီ ဒီး အဂ--  
- သဝီပူၤဖဲနီၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရဲးကီၢ်ဆၢ, ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိသဝီဖိလၢအိၣ်ဖဲ အဂ--- သဝီတဖၣ်  
ဘၣ်လဲၤဟ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်ကွံာ်ဝဲလၢ ထံဝဲဘျီကရူၢ်ဒီး သဝီတဖၣ်လၢအိၣ်ဖဲ တန့ဆါ (နဘူ) ကီၢ်ဆၢ, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.  
သဝီဖိတနီၤဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်အဆၢကတီၢ်တနီၤန့ၣ်စိာ်ဝဲချးဒၣ်ထဲဟ့ၣ်သးတထၢၣ်ဇိဒီးတနီၤန့ၣ်စိာ်တၢ်တချးဝဲနီတမံၤဘၣ်  
န့ၣ်လီၤ. ပုၤဒုၣ်ဖိထၢဖိအါန့ၣ်ဒိ (၃၀၀) ဖျါၣ် ဘၣ်လဲၤဟ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်ကွံာ်ဝဲလၢ တန့ဆါ (နဘူ) ကီၢ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. [ခီဖျါ ကီၢ်ပယီၤ  
သး အသးဖိတဖၣ်ခးလီၤတၢ်အဃိ], ဖဲလါစဲးပထုဘၢၣ် ၂၀၂၅ နံၣ်, သဝီဖိတနီၤလၢအိၣ်လၢ အဒ--- သဝီ ဒီး အူဟ--- သဝီ,  
ထံဝဲဘျီကရူၢ်, တန့ဆါကီၢ်ဆၢတဖၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လဲၤဟ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်ကွံာ်ဝဲဆူသဝီအဂၤတဖျါန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢဘၣ်ဟ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်  
ဟးဖျါးတဖၣ် အါတက့ၢ်လဲၤဟ့ၣ်အိၣ်ဝဲဖဲကရူၢ်လွံာ်ဘ့ၣ်အပူၤလၢအိၣ်ဖဲတန့ဆါကီၢ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.

- ထံကျါကရူၢ်အပူၤ ပုၤဒုၣ်ဖိထၢဖိ ဟဲန့ၣ်လီၤအိၣ်ဝဲ (၁၈၉) ဒုၣ်, ပၣ်ဃုာ်ဝဲပိာ်မုၢ် (၃၅၇) ဂၤဒီး ပိာ်ခွါ (၂၉၆) ဂၤန့ၣ်လီၤ.
- ကၢၢ်ဂီၤကရူၢ်ပူၤ ပုၤဒုၣ်ဖိထၢဖိ ဟဲန့ၣ်လီၤအိၣ်ဝဲ (၁၂၁) ဒုၣ်ဒီး ပၣ်ဃုာ်ဝဲပိာ်မုၢ် (၃၇၆) ဂၤဒီး ပိာ်ခွါ (၁၉၂) ဂၤန့ၣ်လီၤ.
- စီခိၣ်ကရူၢ်
  - အဇ--- သဝီပူၤပုၤဒုၣ်ဖိထၢဖိ ဟဲန့ၣ်လီၤအိၣ်ဝဲ (၆) ဒုၣ်, ပၣ်ဃုာ်ဝဲ ပိာ်မုၢ် (၁၄) ဂၤဒီး ပိာ်ခွါ (၈) ဂၤန့ၣ်လီၤ.
  - အသ--- သဝီပူၤပုၤဒုၣ်ဖိထၢဖိ ဟဲန့ၣ်လီၤအိၣ်ဝဲ (၇) ဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ထံဝဲဘျီကရူၢ်
  - အက--- သဝီပူၤပုၤဒုၣ်ဖိထၢဖိ ဟဲန့ၣ်လီၤအိၣ်ဝဲ (၂၀) ဒုၣ်
  - အဇ--- သဝီပုၤဒုၣ်ဖိထၢဖိ ဟဲန့ၣ်လီၤအိၣ်ဝဲ (၂၀၈) ဒုၣ်

ပုၤဟ့ၣ်မ့ၢ်ဟးဖျါးအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးန့ၣ်သဝီသးပုၤတဖၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲဒီးတၢ်တဘျီဘၣ်အီၤနီၣ်တမံၤဘၣ်ခီဖျါတနီၤဘၣ်တနီၤန့ၣ် ပုၤဟဲဟ့ၣ်  
အိၣ်ကဒုသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်အါထီၣ်ဝဲ ဒီးအဂၤတနီၤန့ၣ်လၢပျံၤတၢ်ဖုးအဃိဟးထီၣ်လဲၤဟ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်ကွံာ်ဝဲလၢ သဝီလၢအဂၤတဖၣ်အ  
ဃိန့ၣ်လီၤ. ဖဲတယံာ်ဒဲးဘၣ်အတီၢ်ပူၤ, [ဖဲလၢတၢ်ကွဲးအဆၢကတီၢ်], ကိုဖိတနီၤလၢအိၣ်လၢ အဂ--- သဝီ, အဒ---သဝီ, ဒီး  
အဟ--- သဝီတဖၣ် ဘၣ်လဲၤဖဲးလိမၤလိတၢ်လၢ အမ--- သဝီ လၢအမ့ၢ်ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ကိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိုအဝဲန့ၣ်တူၢ်လိာ်ဝဲ ကိုဖိ  
တုၤ (၉) တီၤ ဒီး ကိုဖိကအိၣ်ဝဲ (၁၆၀) ဂၤဃုာ်ဃုာ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်/သရၣ်မုၢ်တဖၣ် အိၣ်ဟဲန့ၣ်လၢသဝီသၢဖျါအပူၤဒီး ဟဲ  
သိၣ်လိသကိးဝဲ ကိုဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.



တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖဉ်အံၤ တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤဖဲ လါစဲးပထုဘၢၣ် ၂၀၂၅ နံၣ်, ဖဲ အဇ--- သဝီ, ထံဝၣ်ဘျီကရူၢ်, တနုဆါ (နဘူ) ကီၢ်ဆဉ်, ဖဉ်အဉ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ လါစဲးပထုဘၢၣ် ၂ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤ, ဂီၤခီ ၆ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်, ပယီၤသးတဖဉ် ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိၣ်လၢ ဘည---သဝီဒီး အဂ---သဝီပူၤ, ကီးတရံး ကီၢ်ဆဉ်, ဒူပျဉ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အဃိသဝီဖိတဖဉ်လၢအအိၣ်ဖဲ အဂ--- သဝီသ့ၣ်တဖဉ်ဘၣ်လဲၤဃ့ၢ်အိၣ်ကွံာ်ဝဲလၢ ထံဝၣ်ဘျီအကရူၢ်ပူၤ ဒီး သဝီအဂၤတဖဉ်လၢအိၣ်ဖဲတနုဆါကီၢ်ဆဉ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအဖိလၢခဲဘၣ်အံၤဟံးဖျါထီၣ်ဝဲသဝီဖိတနီၤအတၢ်ဃ့ၢ် အိၣ်မ့ၢ်အလီၢ်ဒီး အတၢ်အိၣ်သး သ့ၣ်တဖဉ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

**ကီၢ်ပယီၤသး အတၢ်ခးလီၤတၢ်လၢကဘီယူၤအဃိဒူးအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤ**

ဖဲလါစဲးပထုဘၢၣ် ၁၀ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤ, ဖးဖိမုၢ် ၁ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်ကီၢ်ပယီၤသးဟဲးခးလီၤတၢ်လၢကဘီယူၤ ဖဲထံဝၣ်ဘျီ ကရူၢ်ဒီး မ့ၣ်ပိၢ်တဖျါလီၤတံာ်ဝဲလၢ သဝီဖိ စီၤရဲ---အစံာ်ပျီပူၤဒီး ဘၣ်ဒိဟးဂီၤဝဲ အဘုထူၣ်သ့ၣ်တဖဉ်န့ၣ်လီၤ. စီၤရဲ--- အစံာ် န့ၣ် တလဲၢ်ပသံးဘၣ် ဒီး လၢအစံာ်ပူၤ အဝဲသ့ၣ်လီၤဒေၣ်ထဲဘုချံခဲန့ၣ်စီၤ ဖဲလၢတၢ်တနံၣ်ညါအံၤ [၂၀၂၅ နံၣ်] န့ၣ်လီၤ. စီၤရဲ--- စံး ဝဲလၢ မ့ၣ်ပိၢ်လီၤတံာ်ဘၣ်ဝဲဖဲ အစံာ်ပျီလၢဘုထူၣ်ဖိတဖဉ်မဲထီၣ်ဝဲဂ့ၢ်ဂ့ၢ်တတီၤန့ၣ်ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဖျါလၢ တၢ်ဂ့ၢ်ဒိအံၤဃိအဝဲစ့ၢ်ကီး အသးတမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.



KHRG ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢ သဝီဖိတဂၢအိၣ်ဖဲလါစဲးပထုဘၣ် ၂၀ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါစဲးပထုဘၣ် ၁၀ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤ, ဖးဖိမုၢ် ၁ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်, ကီၢ်ပယီၤသး အကဘီယူၤ ဟဲတ့ၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၤလၢ သဝီဖိ စီၤရ--- အစံၣ်ခိးပူၤ, ထံဝံၣ်ဘျီကရူၢ်, တန့ၣ်ဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤဒီး ဘၣ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤဝဲ အဘုထုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤခဲဘၣ်အံၤဟံ်ဖျါဝဲ မ့ၣ်ပီၤလီၤတၢ်ဘၣ်တၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကတီၢ်သဝီဖိ)

ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၣ် ၁ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်, မုၢ်ဃုၢ်လီၤ ၁ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်, ကီၢ်ပယီၤသး အကဘီယူၤ (Y-12) တဘၣ် ဟဲတ့ၢ်လီၤ မ့ၣ်ပီၤဖဲအအ ---သဝီပူၤ, ထံဖိကီၢ်ကရူၢ်, တန့ၣ်ဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. [ဖဲန့ၢ်အဆၢကတီၢ် သဝီပူၤတၢ်ဒုးတၢ် ယၤကဲထီၣ်အသး တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ]. ကဘီယူၤအံၤဟဲတ့ၢ်လီၤတၢ်ခဲဘျီန့ၣ်လီၤ. တ့ၢ်လီၤဝဲမ့ၣ်ပီၤခဲလၢခဲခွဲးဖျါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ် န့ၣ်အယီၤတၢ်ဆါတၢ်ပူၤအကျးလွံၤဖျါလၢ အအိၣ်ဘုးဒီးကျဲးယၢၤန့ၣ် ဘၣ်အူထီၣ်ကွံၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒ်ဘၣ်အမဲၣ်ညါ မ့ၣ်ပီၤလီၤတၢ်ပီၤဖးထီၣ်ဒီးဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ သီခါဖျါတဖျါဒီး ကိုကျဲန့ၣ်လီၤတတီၤန့ၣ်လီၤ. ကဘီယူၤတ့ၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၤဝဲအလီၢ်ခဲ သဝီဖိတနီၤဃုၢ်ထီၣ်ကွံၣ်ဝဲလၢသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ.



KHRG ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤသ့ၣ်သတဖၣ်အံၤလၢ သဝီဖိတဂၤအိၣ်ဖဲ အအ---သဝီ, ထီၣ်ကီးကိကရူၢ်, တန့ဆါကိၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကိၢ်ရၣ်အပူၤ, ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၉ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ်ကိၢ်ပယီၤသ့း အကဘီယူၤ (Y-12) တဘျီဟဲတၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ်လၢ အအ---သဝီပူၤ, ထံဖိကိကရူၢ်, တန့ဆါကိၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိဖျါလၢကဘီယူၤဟဲတၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ်အပီၤ, တၢ်ဆါတၢ်ပူၤအကျးလွံၢ်ဖျါလၢအိၣ်ဖဲကျဲးယၢ်န့ၣ် ဘၣ်အူအိၣ် ထီၣ်ကွဲးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်ပီၢ်အက့အခီတဖၣ်ဖျါးဘၣ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကီး သီခါဖျါကရူၢ်အဒုၣ်ဒီး ကိုကျဲးန့ၣ်လီၤလီၤတတီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢစုစ့ၣ်တဘျီအံၤ ဟံးဖျါထီၣ်ဝဲကိုကျဲးန့ၣ်လီၤလီၤအဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ ဖဲတၢ်တၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢစုစ့ၣ်တဘျီအံၤ ဟံးဖျါထီၣ်ဝဲ ဖျါကရူၢ်အဒုၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ် ဟးဂီၤဝဲဖဲ တၢ်တၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ - လီၤကဝီၤသဝီဖိ)

ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၃ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ်, ကိၢ်ပယီၤသ့း ကဘီယူၤဟဲတၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ် ဖဲနီၣ်ကွဲးကရူၢ်, တန့ဆါကိၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကိၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲဖိဖိမုၢ် ၁၁ နၣ်ရံၣ်ဒီး ၅၄ မံးနံးအဆၢကတီၢ်, ကိၢ်ပယီၤသ့းကဘီယူၤဟဲတၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ် တၢတဖျါဖဲ တၢ်လီၤတတီၤလၢအအိၣ်ဘူးဒီး အဘ--- တလးကူ [တၢ်ဘါလီၢ်] အဖျါ, လၢအအိၣ်လၢထံကျိးယၢ်ဒီး အိၣ်ဘူး စ့ၢ်ကီးဒီး တံအ--- အရီဘၢၣ်ကျိး ဖဲအဘ--- သဝီယၢၤ, နီၣ်ကွဲးကရူၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်ပီၢ်အက့အခီသ့ၣ်တဖၣ် ဖျါးဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ တံအ--- ရီဘၢၣ်ထူၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်ပီၢ်အက့စ့ၢ်က့ ဖျါးဘၣ်တုၤဝဲလၢဖျါအကရူၢ်ပူၤ ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပူၤ တအိၣ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်ပီၢ် ခံဖျါတဖျါန့ၣ် လီၤဘၣ်ဝဲလၢ အဘ---သဝီပူၤဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ စီဘ--- အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်ပီၢ်အဝဲန့ၣ်လီၤတံအိၣ်ထီလၢပီၤတထူၣ်အလီၢ်ဝံဒီး ပီၢ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်ပီၢ်အက့အခီတဖၣ်ဖျါးဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ စီဘ--- အဟံၣ်ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤစ့ၢ်ကီးဝဲ ဟံၣ်အဂၤပီးဖျါလၢ အအိၣ်ဘူးန့ၣ်လီၤ. တီၤဖုၣ်ကိုအိၣ် တဖျါဖဲ အဘ---သဝီပူၤ, ဒီး တူၣ်လီၢ်ဝဲတုၤလွံၢ်တီၤ ဘၣ်ဆၣ်သနံၣ်က့ ကိုန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပတုၤကွဲး [စးထီၣ်ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤပူၤ, ဒိဖျါလၢကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ်အပီၤန့ၣ်လီၤ]. စီဘ--- အဖိမ့ၣ်စံးဝဲ, ဖဲကဘီယူၤဟဲတၢ်လီၤတၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် [ဟံၣ်ဖိဃီဖိ] တအိၣ်လၢအဟံၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤဃုၢ်အိၣ်တၢ်လံလၢ အခု--- သဝီ, ဖဲထီၣ်ကီးကိကရူၢ်, တန့ဆါကိၢ်ဆၣ်, ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤ, ဖဲလၢကိၢ်ပယီၤသ့း အကဘီယူၤ (Y-12) ဟဲတၢ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ်ခံဖျါ ဖဲနီၣ်ကွဲးကရူၢ်ပူၤ ဝံအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.



တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤတၢ်ဒိန္နၢ်အိၤဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၂၀၂၅ နံၣ်, ဖဲ အဘ--- သဝီ, နီၣ်က့ၣ်ကရူၢ်, တန့ဆါကီၢ်ဆဉ်, ဖဉ်အဉ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၁၃ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ်, ကီၢ်ပယီၤသး ဟဲခးလီၤတၢ်လၢကဘီယုၤ ဖဲ အဘ---သဝီဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ စီၤဘ--- ဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဟံးဖျါထီၣ်ဝဲ ကဘီယုၤဟဲခးလီၤတၢ်ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ စီၤဘ--- အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တနံၤယီၤအတီၢ်ပူၤ, ဖဲလါနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၁၃ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤ, မ့ၢ်ထုၣ်အဆၢကတီၢ်, [ကီၢ်ပယီၤသး] အကဘီယုၤဒုးသးတဘျီ ဟဲတ့ၢ်လီၤမ့ၢ်ပီၢ်သၢဖျါၣ် လၢ အဆ --- သဝီ, နီၣ်က့ၣ်ကရူၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပီၢ်အံၤလီၤဘၣ်ဝဲလၢ သီခါဖျါအကရၢၢ်ပူၤဖဲအဆ--- သဝီပူၤဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲသီခါဖျါ ဒီး သီခါဖျါအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂၤယဲၢ်ဖျါၣ် ဖဲအဘူးန့ၣ်လီၤ. ကဘီယုၤဟဲတ့ၢ်လီၤမ့ၢ်ပီၢ် အယီၤဒုၣ်ဖိထၢဖိလၢအအိၣ်ဒီး ဖိဆံး ဒီး ပုၤသ့ၣ်ခဲသးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်လဲၤဃ့ၢ်အိၣ်ကွံၣ်ဝဲလၢ သဝီအဂၤတဖျါၣ် လၢကရူၢ် အဂၤတဘျီန့ၣ်လီၤ. သဝီတဖၣ်လၢအအိၣ်လၢ နီၣ်က့ၣ်အရူၢ်ပူၤန့ၣ် အိၣ်လီၤတၢ်ကွံၣ်ဒၣ်ထဲ ပုၤသးစၢ်ပီၢ်မ့ၢ်ပီၢ်ခါသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်အိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိစ့ၢ်ကီး ဘၣ်တၢ်ပတုၣ်ကွံၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ [ဖဲတၢ်ကွဲးထီၣ်အဆၢကတီၢ်].



KHRG ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢသဝီဖိတဂၤအအိၣ် ဖဲ အဆ--- သဝီ, နီၣ်က့ၣ်ကရူၢ်, တန့ဆါကီၢ်ဆဉ်, ဖဉ်အဉ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ လါ နီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၁၃ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ်, ကီၢ်ပယီၤသး အကဘီယုၤဒုးသးဟဲ တ့ၢ်လီၤမ့ၢ်ပီၢ်လၢ အဆ---သဝီပူၤဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲသီခါဖျါအတၢ်သ့ၣ် ထီၣ်တဖျါၣ်ဒီး ဘၣ်ဒိဟးဂီၤစ့ၢ်ကီးဝဲ သီခါဖျါအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂၤယဲၢ်ဖျါၣ် ဖဲအဘူးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဟံးဖျါထီၣ်ဝဲ သီခါဖျါတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖျါၣ်လၢ ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲကွံၣ်ဝဲ ခိဖျါကီၢ်ပယီၤသးအကဘီယုၤ တ့ၢ်လီၤမ့ၢ်ပီၢ်အယီၤ န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကတီၢ်သဝီဖိ)

**ကီၢ်ပယီၤသးခးလီၤကျိဖးဒိၣ်အယီၤ ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲသီခါဖျါအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂၤယဲၢ်ဖျါၣ် ဒီး အတၢ်ပိးတၢ်လီၤတဖၣ်**

ဖဲလါဒိၣ်ဝဲဘၢၣ် ၇ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်အနံၤ, ဂီၤခီ ၉ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်ကီၢ်ပယီၤသး အသးဖိတဖၣ်လၢ အအိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲ သ့ၣ်ကၢ်လီၤတၢ်လုၢ်ခိၣ်တဖၣ် ခးလီၤတၢ်လၢကျိဖးဒိၣ် ၈၁ မမတဖျါၣ်ဒီး လီၤတၢ်ဝဲလၢ အဒ---သဝီပူၤ, ထံဝဲဘျီကရူၢ်, တန့ဆါကီၢ်ဆဉ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်ချံဝဲန့ၣ်လီၤတၢ်ဝဲလၢ နီၢ်ဆ--- အဟံၣ်မဲာ်ညါဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲနီၢ်ဆ--- အဟံၣ်ခိၣ်ထးဝါ

ဒီး တဒိလၢဒါတဖၣ်, နီၣ်ဒ--- အဟံၣ်ခိၣ်ဒုး ဒီး သိလွၣ်ယီၤသၢခိၣ် အဟံၣ်ရံးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဒ--- စံးဝဲလၢ, အဝဲသ့ၣ် [နီၣ်ဆ--- ဒီး နီၣ်ဒ--- ] အိၣ်လၢဟံၣ်ဖိလၢ ဃုၣ်ဒီးပုၤအဂၤတဆံၣ်ဂၤ ဖဲလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဒီး လၢတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ် အပူၤ ပုၤတဘၣ်ဒိဝဲနီၣ်တဂၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးဒ်လၢ ကီၢ်ပယီၤသုး ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိၣ်ဒ်ဘၣ်အဆၢကတီၢ်, ကရူၢ်ခိၣ်ခံ [လၢအအိၣ်လၢ အဒ--- သဝီ] ထံၣ်ဝဲဒြဲတဘၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ပလီၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကအိၣ်လၢတၢ်ပလီၤပဒိသးအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ဝံၤ အလီၢ်ခံ, နီၣ်ဆ--- ဒီး အဖိခံၣ်ဂၤ လဲၤအိၣ်ပလဲၣ်အသး လၢတၢ်လီၤအဂၤတတီၤဝံၤဒီး ကျိဖးဒိၣ်လီၤတၢ်ဝဲဖဲအဟံၣ်မဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ဖုးလၢ [နီၣ်ဆ---ဒီး နီၣ်ဒ---] အဟံၣ်ဖိယီၤဖိတဖၣ် သုးပလဲၣ်ဆိကွံၣ်အသးချုးဆၢချုးကတီၢ်ဘၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ဒိဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢအအိၣ်လၢ အဒ--- သဝီတဖၣ် ပျံၤတၢ်ဖုးတၢ်ဒီး ဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ပလီၤပဒိသးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအနံၤန့ၣ်, သဝီဖိတဖၣ် မၤဝဲခရံၣ်အိၣ်ဖျဲၣ် အတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲၤဒီး ဘူၣ်သကိးဘါသကိးတၢ် ဘၣ်ဆၣ်တချုးလၢ တၢ်ဘါပျါဒ်ဘၣ်န့ၣ် ဘၣ်ဃ့ၢ်ပြဲၣ်ကွံၣ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခံဖိဒ်သ့ၣ်ဒီး သူၣ်ကုသးပုၤလၢဟးတသ့ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃ့ၢ် [ကရီ] ကွံၣ်ဝဲလၢတၢ်လီၤဂၤတတီၤန့ၣ်လီၤ.



တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒိန့ၣ်အီၤဖဲ လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၅ နံၣ်, ဖဲ အဒ--- သဝီ, ထံၣ်ဝဲဘျီကရူၢ်, တန့ၣ်ဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အိၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၇ သီ, ၂၀၂၅ နံၣ်, ကီၢ်ပယီၤသုး အသုးဖိတဖၣ်လၢ အိၣ်ဆိလီၤအသး ဖဲသ့ၣ်ကၢ်လီၤတီၢ်ကစၢ်ဒိခိၣ်တဖၣ်, ခးလီၤဝဲ ၈၁ မမ တဖျါၣ် ဒီး လီၤဘၣ်ဝဲလၢ အဒ--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤခဲဘၣ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီဝဲ နီၣ်ဆ--- အဟံၣ်ခိၣ်လၢ အဘၣ်ဟးဂီၤဝဲဖဲ ကျိဖးဒိၣ်လီၤဘၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

**ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိၣ်**

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၤကဝီၤကရၢသဘျီတဖုလၢ အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပျၢၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၤကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ် လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၤကဝီၤပူၤ ကမ့ၢ်တဖၣ်အကလုၢ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ပာ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နုၤထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ [www.khr.org](http://www.khr.org) အပူၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.